

Kracht door balans

Biofeedback opleiding

Introductiecursus biofeedback - programma scholing

Vorbereidende opdracht:

- Doorlezen artikel "Biofeedback" (wordt toegezonden)
- Bekijken video over biofeedback: <http://www.youtube.com/watch?v=J2j8r3Dg8Tc&hd=1>

Programma cursusdag 1

09:30 uur	Opening en kennismaking
10:00 uur	Inleiding biofeedback <ul style="list-style-type: none"> • Verklaringsmodellen, praktische overwegingen en basisprincipes • Informatie over biofeedback apparatuur • Overzicht van toepassingen en effectiviteit • Informatiebronnen biofeedback: websites / literatuur / tijdschriften
10:45 uur	Koffie pauze
11:00 uur	Elektromyografie (EMG) <ul style="list-style-type: none"> • Sensorplaatsing, normaalwaarden en artefactreductie • Overzicht toepassingen EMG • Praktijkopdracht EMG: meten van schouder spanning tijdens diverse schrijfhoudingen, analyse van de meting en nabespreking • EMG Assessment protocollen
12:30 uur	Lunch
13:30 uur	Elektromyografie (EMG) vervolg <ul style="list-style-type: none"> • Praktijkopdracht EMG: posturale waarde meting, analyse van de meting en nabespreking. • Casusbespreking EMG bij hoofdpijnklachten • EMG Trainingsprotocollen
15:15 uur	Koffie pauze
15:30 uur	Metten van handtemperatuur <ul style="list-style-type: none"> • Sensorplaatsing, normaalwaarden • Trainen van handwarmen: biofeedback in combinatie met ontspanningsoefeningen Praktijkopdracht: Meten van schouder spanning en handtemperatuur tijdens een stresstest, analyse van de meting en nabespreking.
17:00 uur	Afronding en huiswerkopdracht

Huiswerkopdracht na cursusdag 1: handtemperatuur

Deelnemer ontvangt een handtemperatuurmeter, krijgt de opdracht om een artikel over handwarmen te lezen, 3 methoden van handwarmen uit te testen en bewuster te zijn van handtemperatuur.

Programma cursusdag 2

09:30 uur	Bespreken huiswerkopdracht handtemperatuur
10:00 uur	Meten van de ademhaling <ul style="list-style-type: none"> • Fysiologie van de adem, ademtechniek • Sensorplaatsing, normaalwaarden • Ademhaling Assessment protocol • Praktijkopdracht ademhaling: meten van ademhaling, spierspanning en handtemperatuur tijdens diverse condities, analyse van de meting en nabespreking
10:45 uur	Koffie pauze
11:00 uur	Metten van de ademhaling (vervolg) <ul style="list-style-type: none"> • Ademhaling Training • Hyperventilatie: herkennen en richtlijnen behandeling
12:30 uur	Lunch
13:30 uur	Metten van de hartslag <ul style="list-style-type: none"> • Fysiologie van de hartslag • Sensorplaatsing, normaalwaarden • Hartslag Assessment protocollen • Praktijkopdracht: meting van de hartslag tijdens 2 verschillende ademptempo's, analyse van de meting en nabespreking
15:15 uur	Koffiepauze
15:30 uur	Metten van de hartslag (vervolg) <ul style="list-style-type: none"> • Hartslag Training • Invloed van stress en emotionele staat op de hartslag. • Casusbespreking hartcoherentietraining bij stressklachten
17:00 uur	Afronding en huiswerkopdracht

Huiswerkopdracht na cursusdag 2: hartcoherentie

Deelnemer krijgt de opdracht om het artikel over het biofeedback stressprofiel te lezen en om 3 soorten adem-instructies uit te testen op een client met meting van handtemperatuur vooraf en daarna.

Programma cursusdag 3

- 09:30 uur **Bespreken huiswerk ademinstructies**
- 09:45 uur **Meten van huidgeleiding**
- Sensorplaatsing, normaalwaarden
  - Huidgeleiding Assessment
  - Huidgeleiding Training
- 11:00 uur Pauze
- Casusbespreking Huidgeleidingstraining bij hoofdpijn
  - Praktijkopdracht: huidgeleiding training met cliënten-oefenschermbord
- 12:30 uur Lunch
- 13:30 uur **Diagnostiek via het biofeedback stressprofiel**
- Biofeedback stressprofiel protocol
  - Praktijkopdracht: biofeedback stressprofiel met alle metingen gelijktijdig (EMG schouders, handtemperatuur, huidgeleiding, ademhaling en hartslag) afnemen en ondergaan
- 15:15 uur Pauze
- 15:30 uur **Komen tot een totaal behandelplan**
- Biofeedback training: van stressprofiel naar behandeling
  - Samenvatting behandeltechnieken en behandelprincipes
  - Biofeedback bij SOLK
  - Casusbespreking biofeedback training bij angst
  - Casusbespreking biofeedback training bij overbelasting
- 17:00 uur **Afronding**